

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 9541/2024
16.05.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Драгане Бољевић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Славко Макаи адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Маја Атанасковић адвокат из ..., ради дуга, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 2387/23 од 26.10.2023. године, у седници већа одржаној дана 16.05.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 2387/23 од 26.10.2023. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова поступка по ревизији.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 2387/23 од 26.10.2023. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиље и потврђена пресуда Вишег суда у Београду П 2317/20 од 18.01.2023. године у првом и другом ставу изреке којима је одбијен тужбени захтев којим је тужиља тражила да се обавезе тужени да на име дуга по основу уговора о купопродаји непокретности који је оверен пред Четвртим општинским судом у Београду под Ов. 1137/09 од 12.02.2009. године исплати износ од 8.230.852,00 динара са законском затезном каматом од 12.02.2009. године до исплате, и обавезана тужиља да на име накнаде трошкова поступка исплати туженом износ од 141.000,00 динара. Ставом другим изреке, одбачена је као недозвољена жалба тужиље изјављена против трећег става изреке пресуде Вишег суда у Београду П 2317/20 од 18.01.2023. године којим је тужиља ослобођена обавезе плаћања судских такси. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев тужиље за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужиља је благовремено изјавила ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужени је у одговору на ревизију предложио да се иста одбаци као недозвољена или одбије као неоснована и тужиља обавезе на накнаду трошкова поступка поводом тог правног лека.

Одлучујући о изјављеној ревизији у складу са чланом 408. ЗПП, Врховни суд је нашао да тужилина ревизија није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Битна повреда одредаба парничног поступка из тачке 12. става 2. наведеног члана, на коју се ревидент позива, није законски разлог за ревизију (члан 407. став 1. тачка 2. ЗПП).

Према утврђеном чињеничном стању, уговором о купопродаји Ов. 1137/09 од 12.02.2009. године тужила је продала туженом стан у улици ... број .. у ..., по уговореној цени од 70.000 евра у динарској противвредности. Тужени је уговорену цену исплатио, што је констатовано у члану 5. уговора. У посед предметног стана тужени је ступио 16.01.2014. године, у поступку принудног извршења. Правноснажном пресудом Првог основног суда у Београду П 7088/10 од 17.01.2013. године одбијен је тужилин захтев за утврђење ништавости означеног купопродајног уговора. Правноснажном пресудом Трећег основног суда у Београду К 823/16 од 06.04.2017. године тужила је ослобођена оптужбе да је извршила кривично дело преваре из члана 208. став 4. у вези става 1. Кривичног закона, тако што је 12.02.2009. године у намери да себи прибави имовинску корист у износу од 70.000 евра (6.510.000,00 динара) лажним приказивањем чињеница да је трособан стан у приземљу куће кућни број .. у улици ... њено искључиво власништво довела у заблуду туженог и навела га да јој на име купопродајне цене за предметну непокретност исплати износ од 70.000 евра, и са њим закључила уговор о купопродаји непокретности Ов. 1137/09 од 12.02.2009. године иако је знала да је за предметну непокретност пре тога у својству продавца закључила и са купцем ВВ оверила уговор о купопродаји непокретности Ов. 7953/2007 од 22.06.2007. године.

На основу тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да је тужени исплатио уговорену цену по купопродајном уговору од 12.09.2009. године, због чега је одбио тужбени захтев. При том је тај суд ценио и истакнути приговор застарелости тужилиног потраживања и нашао да је исти основан у смислу члана 371. Закона о облигационим односима, јер је до подношења тужбе (02.10.2020. године) протекао рок од 10 година, на чији ток није утицала парница која је вођена између истих странака ради утврђења ништавости купопродајног уговора, зато што је она окончана правноснажном пресудом о одбијању тужбеног захтева тако да није било прекида рока застарелости у смислу члана 389. наведеног закона.

Другостепени суд је одбио тужилину жалбу и потврдио првостепену пресуду. Тај суд прихвата оцену доказа и разлоге нижестепеног суда којима је она образложена, налазећи да зато нису основани наводи жалбе којима се врши анализа исказа сведока и странака, као и осталих изведених доказа. По становишту тог суда, материјално право у овом спору је правилно примењено и правилно је оцењен истакнути приговор застарелости, а другачија оцена пуноважности купопродајног уговора који су странке закључиле, коју је дао кривични суд кроз решавање претходног питања, има дејство само у том кривичном поступку и не обавезује парнични суд, а осим тога постоји и

правноснажна пресуда којом је одбијен тужбени захтев за утврђење ништавости тог уговора.

По оцени Врховног суда, нису основани наводи ревидента о погрешној примени материјалног права.

Тужиља је поднетом тужбом тражила извршење обавезе туженог на плаћање цене из уговора о купопродаји Ов. 1137/09 од 12.02.2009. године. Подношењем такве тужбе тужиља сматра да је тај уговор пуноважан правни посао и да тужени није извршио своју уговорну обавезу сагласно члановима 17. став 1. и 262. став 1. Закона о облигационим односима. У ревизији тужиља тврди да је купопродајни уговор ништав, у ком случају би могла основано потраживати само да јој тужени врати оно што је по основу тог уговора примио - да јој преда стан који је био предмет продаје, а накнаду у новцу могла би тражити само ако предаја стана није могућа. Међутим, о пуноважности уговора о купопродаји одлучено је правноснажном судском одлуком којом је одбијен тужиљин захтев за утврђење његове ништавости. Та правноснажна пресуда везује суд у овом спору који зато не може о правној ваљаности купопродајног уговора одлучивати као о претходном питању, у смислу члана 12. ЗПП.

Према члану 17. став 1.и 2. Законика о кривичном поступку, ако примена Кривичног закона зависи од правног питања за чије је решавање надлежан суд у другој врсти поступка или неки други државни орган, суд који суди у кривичном предмету може сам решити то питање по одредбама које важе за доказивање у кривичном поступку, али решење тог првог питања има дејство само у кривичном поступку у којем је то питање расправљено. Зато се тужиља неосновано у ревизији позива на решење претходног питања пуноважности купопродајног уговора у кривичном поступку и утврђење кривичног суда да је реч о симулованом правном послу и да купопродајна цена није исплаћена. Решење претходног питања у кривичном поступку има дејство само у том поступку и не везује парнични суд, тим пре што је о правноснажности уговора о купопродаји већ правноснажно одлучено као о главној ствари у истој врсти поступка, а оценом доказа изведеним у овој парници утврђено је да је цена исплаћена.

Ревизијски наводи о погрешној оцени приговора застарелости тужиљиног потраживања су ирелевантни у ситуацији када је утврђено да је уговор извршен - цена плаћена и стан предат купцу, односно да је купопродајни уговор правно ваљани правни посао.

Из наведених разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у првом ставу изреке.

Трошкови одговора на ревизију, по оцени Врховног суда, нису били нужни. Због тога је захтев туженог за њихову накнаду одбијен и применом члана 165. став 1. у вези члана 154. став 1. ЗПП одлучено као у другом ставу изреке.

Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић